

1.
1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.

1702

1. *Berger, Jo. Fridr.*: De characteribus boni consiliiarii
2. *Berger, Gothopetrus*: De filo medicinali.
3. *Berger, Jo. Gothopetrus*: De palpitacione cordis
4. *Berger, Jo. Gothopetrus*: De natura, morborum medico
5. *Berger, Jo. Gothopetrus*: De medico, naturae adiutore.
6. *Berger, Jo. Henricus*; Ordinis Juridici... Decanus: I. P. 9.
(ad disputationem Jo. Gothopetri Fridicii imitat).
7. *Berger, Jo. Henricus*: De donatione principis.
8. *Berger, Jo. Henricus*: Electa processus executivi
9. *Berger, Jo. Henricus*: Quousque, actori, eorum,
in foro Sax. Elect. liceat deferre iuramentum?
10. *Berger, Jo. Henricus*: Electa processus provocatorii
11. *Berger, Jo. Henricus*: Electa processus iudicialis
iudicis
12. *Berger, Jo. Henricus*: Electa processus promissionis
13. *Berger, Jo. Henricus*: De gradu legitime tribuendo.
70.

14. Boyer, Jo. Henricus: De vacuo.
15. Veyling, Salomon: De merito.
16. ^{16. 2. 6} Hormius, Leop. Hein: De praerogativa morum
Germaniae in concursu cum H. receptis
17. ^{17. 1. 1} Faenichus, Petrus: De officio civis circa bellum
17. ^{17. 1. 1} ~~Langius~~ ^{Klausius} Langius, Jo. Barthel: Professorum, natione Franca-
rum, qui Wittenbergam illustrarunt, seriem. -- recens-
sunt
19. Meckringius, Gulupedus Victor: De comitiis principum
20. Naevius, Johannes Carolus: I An matrimonium
ad Morganaticam a Principibus et personis illustri-
bus tantum, an vero etiam a nobilibus rite con-
trahi possit? II. . . III. . . IV.
21. Neumannus, Jo. Georgius: De peccato sub spe veniae
commisso ad. Rom. II.
22. Roehrensee, Christianus: A U T O 1729 1787 subtilium
. . . proponit.

23. Pochrensee, Christianus : Cusam principis de religione
... brevis exponet. ...

24. Scharfius, Joh. Fredericus : Moralitatem tartaricam

25. Scharfius, Joh. Fredericus : De testamento solenni

26. Schilling, Jac. Stieser : De moralitate anglicana
num

27. Schwarzfleischius, Henr. Samuel : De primis verbis
Augusti M. Aurelio Antonius et S. Aurelio Antonius
Viro

28. Schwarzfleischius, Henr. Samuel : De veteri Christianorum
formula. Comiter conservandi

29. Schwarzfleischius, Henr. Samuel : De Conrado Imp. Augusto
ejusque diplomate, quod expeditione Romana inseri-
bitur.

30. Springius, Paul. Grop : De plica Polonica

31. Springguth, Christ. Grop : De principis circa
monetam cura.

32. Kraus, Gotthardus : Ordinis juridici. ... Decanus :

Lecturis salubrem plurimum dicit (et reputationem
Jussu. Reip. Tubingen acci
Joh. Georg. Kerckering Juristal).

33. Strauss, Godefridus: *Ordinis juridici* . . . Decanus c. lxx.

Jah.
turi salutem plurimum dicit. (ad Reputacionem ^{Genoisi}
^{Gregorii Krausii}

34. Johann Godefr, Ord. jur. dec. i. p. d. (ad Reputacionem ^{Genoisi} ^{Thilo} ^{instit}
35. Strauss, Godefridus: *Ordinis jur. lxx.* . . . Decanus: *lecturis*

salutem plurimum dicit et ad Reputacionem s. *Curato*
Johanne Eli's Treiber . . . habentem *instit.* 2 *Exempl.*

36. Strauss, Godefridus: *Revocatio procuratoris tacita*

37. Strauss, Godefridus: *De injuriis*

38. Luenn, Godefridus: *Judicium circa vitanda perjuria*
providum . . . *sistet*

39. Vater, Christianus: *De melancholia*

40. Vater, Christianus: *De haemoptysi*

41. Womber, Jo. Balthe: *De exceptione casualis*

interitus.
41. ^b *Zerbich*

RECTORE UNIVERSITATIS
MAGNIFICENTISSIMO,
SERENISSIMO PRINCIPE AC DOMINO,
DOMINO FRIDERICO AVGVSTO,
REGIS POLONIARVM FILIO, & ELECTOR.
SAXONICI HAEREDE &c.
DE

Connubiis Principum,

EXERCITATIO PRIOR

Ad diem XVI. Sept.

A. E. C. MDCCII.

VITENBERGAE

Horis matutinis publice instituenda

PRÆSIDE

M. GODOFREDO VICTORE
MOEHRINGIO,

Serveſta-Anhalt

Et RESPONDENTE

JO. GODOF. BRESSLERO, Luben. Luſ.
In Acroaterio Collegii Veteris.

✿✿
Literis MARTINI SCHVLZII, Acad. Typogr.

Q. P. M. de Connubiis Principum. (1. ad 2.)

598
21

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

A. D. G.

Anta est connubiorum dignitas, ut ea omni aetati ac tempore non inservire modo, sed & quodvis hominum genus in virtutis stadio confirmare, ac ab inordinatis affectibus detrahere possint. Cancellis suis quasi circumdati Conjuges, quibus ut egrediantur, religioni sibi ducunt; videbis inde propullulantem amorem probum & infucatum, honestatem, castitatem, alias virtutes, quarum catalogum adponere supersedeo. Et concessio, reperiri flagitiosos, qui naturae pravae indulgentes, parum sinceros Conjugis amores aestimant, dum honestatem seponunt, nihil ac ejus speciem prae se ferunt, dum venereis voluptatibus fruuntur, eas inflammato animo de novo concupiscunt: Attamen criminibus suis, malisve exemplis bonum impedire finem nequeunt. Advertunt Autoris Sanctissimi Sanctissimam institutionem Christiani, quae, ut S. Literae revelant, in eo consistit, ut non nisi solus cum sola congregiatur, omne consortium cum aliis proscribatur, hocque pacto τὸ ἀγαθόν, & divinae menti consentaneum observetur. Equidem me non fugit, fuisse, qui per totam vitam coelibes manserunt, quorum aliquos S. IGNATIUS (a) laudat; ob eos autem istis non detrahit, qui ex coelibatu ad conjugium transierunt, sed vota subjungit, ut ad pedes piorum conjugum locum olim obtineat, a Dracone obsessos dicit, qui marimonium, & liberorum procreationem impuritatem agnoscunt. (β) Suo fructu non carebit excerpere, quae ad discursum praesentem facient. Ita vero MART. MOLLERUS textum IGNATII Graecum

A 2

a) Epist. VI. ad Philadelph. p. 108. β) Epist. d. p. 114.

cum transtulit: γ) Ich tadele nicht die andern Heiligen/ das sie sich in den Ehestand begeben haben. Wolte Gott/das ich/wenn mich Gott seeliglich dahin nehmen wird/ im Reich Gottes nur zu ihren Füßen Raum habe möge/als da sind/Abraham/Isaac/Jacob/Joseph/Esaias/Petrus/und die andern Propheten und Apostel/welche im Ehestand gelebet haben. Sane,cedro dignae voces,quibus vix quidquam conjugii dignitatem evidentius declararet. Tanti mutua vitae communio, uxoris & mariti contractus valet,ur humani generis seminarium, reliquarumq; societatum certissimum fundamentum non inepte quidam vocitaverint. Et scite admodum: Removeas conjugia,unde Republicae in posterum membra expectabis? removeas connubia, seculo prope praeterlapso omnis ordo desinet; removeas conjugia, tristitiae tecum subortae vim propulsare, radicem eradicare,ac pro ista medicamentum comparare non poteris. Voivuit natura vitam hominis socialem: Praeclare VITRIARIUS, *Lugdunensis Acad. Antecessor: d) Con sociatio maxime naturalis in conjugio apparet; quia ad id natura e) nos ducit.* FELWINGERUS: *Naturali ducimur appetitu ad in eundum matrimonium.* Et ARISTOTELIS: ζ) *ἀνάγκη δὴ πρῶτον συνδυᾶ ζῆσαι τὴς ἀνευ ἀλλήλων μη δυναμένους εἶναι, ὅιον θῆλυ μὲν κὶ ἀρρενα, τῆς γενέσεως ἐνεκεν καὶ τῶτο διὰ ἐκ προαίρεσεως, ἀλλ. ὡσπερ καὶ ἐν τοῖς ἀλλοῖς ζῴοις καὶ φυτοῖς φυσικὸν τὸ ἐφύεσθαι, ὅιον αὐτὸ, τοῖστων καταλιπεῖν ἕτερον.* Procurabat hinc DEUS sociam, quae conversatione quotidiana hominem oblectaret, molestias non raro obvientes sublevaret, interventu Viri tale, qvales ipsa est, relinqueret, ac in sese gigneret. Permoti naturae praecepto Romani, nec ignominiae solum coelibatui, sed poenae ipsi fuit: Ex adverso proli fecunditate Rempublici ornantes, a censu liberos judicant, ac proletarios dixerunt. Vide

DH.

- γ) l.c. p. 109. δ) in Instit. LN. & G. L. II. Cap. V. Quaeest. XIII. p. 123.
 ε) Disp. Polit. XIV. §. XVI. p. 492. ζ) Lib. I. de Republ. edit. Florent. P. VICTORII p. 5. STRATEMANNI Syn. Doctr. Oeconom. Cap. III. Can. I. p. 36. CIC. de Offic. L. I. Cap. III. p. 51, 52, 54. It. Lib. I. Cap. XVII. p. 194. JO. BARTH. NIEMEIERI Dissert. Academ. de Societ. tam primiv & minoribus, quam civilibus & c. §. XV. & XX.

D.H.LATHERUM: η) *Spartani primam multam induerunt non habenti uxorem, alteram sero ducenti &c.* §] Utrum jure poenas in coelibatu degentibus inflexerint Veteres, decidant alii. Adeo rigorose, nullo ad intentionem coelibis habito respectu, procedentes, nobis non placent, quoniam non omnis coelibatus improbandus: Permulti laudandi, quando sine conjuge coelibes vivunt, thalamiqve consorte carent. Neqve hac assertionem debitis laudibus conjugia privamus, sed in iis contrahendis liberum, non coactum requiri consensum defendimus; manet connubiis intemeratus honor; *τιμιος ὁ γάμος ἐν πατρί (ι.)* in concussa dignitas; hoc sensu B.CALOVIVS: κ) *Quisquis homines nuptiis privat, abolet familiam, civitatem & totum genus humanum, quod absqve generatione permanere non potest.* Manet iis incredibilis svavitas: *οὐδὲν γλυκύτερον ἐστὶ γυναικὸς ἀγαθῆς.* λ) Obligati subditi, ut Republicam, quantum possint, adjuvent, proinde caveant, matrimonia absqve pergravi causa recusent, ne status praedicti brevi temporis intervallo profus evacuentur. Sint parentibus in exemplum boni Principes, quo posteritas habeat, quorum tutelae se, suaqve commendent. Deplorat subditus, deplorat ditio casum, quando Haeredes non videt, qui post fata Parentum regimini publico praeficiantur. Docet Principum in Republica commodum nulli & soliditate & fama secundus, L.ADAM KELLERUS μ), eundem *Reipubl. animam* appellans: *Animam*, cujus officium existit, ut totum esse, ut vitam corpori communicet; ita *Princeps*, ceu anima, corporis, puta *Reipubl.* vitae prospiciat, a quo totum ejus esse dependet. Constat Honorat. Lectori veritas ex specialiori CONNUBIORUM PRINCIPUM contemplatione, cui ut fauveat, leveqve nostrum scripturae genus gratiosis oculis adspiciat, obnixè rogitamus: DEUM in simul, quo Spiritus Sancti

A 3

η) *de Censu L.III. C.III. §.29. & 39. p.471. & 474. Conf. FRIDER. HILDEBRANDI Antiquit. Rom. p.390-391 subtit. Proletarius. TH. SAGITTARII Exercit. Erb. Exoter. XVIII. pag. 452. §) D.LATHERI Tract. de Censu d. l. §.33. p. 473. ι) Hebr. XIII.4. κ) Comment. in Genesim p.304. λ) THEOGNIDIS Sent. 217. p.96. μ) de Offic. Jurid. Polit. Lib. II. Cap. XX. p.526.*

adſiſtencia nos in elaborando non dedignetur, ſubmiſſis preci-
bus obteſtamur.

Θέσις I.

Uti cuius, ſic etiam Principi integrum erit, praeſidia Sacerdo-
tali benedictione contrahere conubia, non modo ſemel, ſed ite-
rata vice.

Ἐνθεσις.

Velut omnia, non niſi ex amore erga veritatem appre-
hendendam proponimus, ſic a partium ſtudio prorfus alieni
ſumus: Benignum igitur iudicium ab initio ſtatim expetimus,
quo ſi forte paulo liberius loquamur, rei aequitati ea Lector ad-
ſcribat. Ventilabimus autem in praefenti potiſſima requiſita,
quae ex noſtra mente Connubiorum Principum naturam &
accurate & ſufficienter delineabunt, ne maiora recenſendo par-
tim leges Diſputatorias transgrediamur, ac brevitatem ſuſque
deque habeamus, partim ob animi imperfectionem in gravi, ſe-
rio & intricato admodum negotio offendamus. Pro *θεσις* ex-
planatione afferimus, loco ſubjecti inter alia ſtare vocem *Princi-
pis*, praedicati *connubia* &c. Vocabulo *Principis* non reſpicimus
ad ſignificationem, qua Romani quondam uſi fuerunt, quem
admodum *S. natus primus Princeps iſis dictus*; v) ſed illum intelli-
gimus, qui abſolutam legibusque ſolutam poteſtatem gerit, qui
Majeſtatem habet, ſubditivae praeſt, qui libere ſocietates re-
git, & de Magiſtratibus decernit ac iudicat, cui ſummum ubique
in civitate Dominium & imperium competit, & quos alio no-
mine, nec incommode *Illuſtres* voces, in gradu ſcil. eminentiore,
adſumpto termino, ceu DN. D. GOETZIUS, antehac Annae mon-
tanae, hodie Lubecenſis Superintendentens, adſumit: α) *Tribunus*

v) Vid. Non memo in *Diſſert. Polit. de Exemplo Princ. S. III. §.* Conf. FEL-
WINGERI *Diſſert. Polit. XXVI. Theſ. XVIII. p. m. §. 26* STRA-
TEMANNI *Syn. Polit. Lib. II. Cap. VI. p. 115.* RETHERI *Margar.*
Phil. in annulo Cap. XIII. Tb. CIV. p. 797. CASP. ZIEGLERVS *de*
Jur. Maj. L. I. §. IX. p. 6. ARISTOT. *Lib. III. de Republ. edit. VICT.*
p. 709. α) in *Tracl. de Princ. Concionat. Sect. Pr. §. I. Si placet, adeas*

*titulum Illustris omnibus iis, qui vel Regis, vel Principis praesepi vult
 sunt, & Majores Illustris honore ac nomine venerantur, vel Regis ac Prin-
 cipis dignitatem tuentur. Verbo: Uti ad nostrum forum minime
 vel Comites, vel Barones, vel Nobiles, cujusmodi conueto mo-
 re Illustres appelles, referimus, ita Principis nomine illum deno-
 tamus, cujus regimine Respublica, provinciae, regiones, ditio-
 nes, civitates & q. c. administrantur. Connubia idem principum
 agnoscunt, ac Nuptiae: Quod si nuptias a nubendo, i. e. tegendo
 descendere concedis, concedas oportet, & connubia a nubendo
 deduci; aequalium aequalis est ratio. Pleniora desideranti,
 oblatam cupimus qualem. Dissert. nostram de Nuptiis, in qua Aphor.
 II. ex BECMANNO, ARITHMAEO, NEANDRO, JOACH.
 & FRIDER. HILDEBRANDIS, OSIANDRO, LEIGH, FES-
 SELIO, ISIDORO, BIRCHERODIO, D. CALVINO BUSBE-
 QV O, OLEARIO fundamenti convenientiam clare & distin-
 cte ob oculos posuimus. Licetum esse singulis contrahere con-
 nubia, demonstratione latiori non indiget. Praescriptum a
 Summo rerum Autore & Conservatore de multiplicatione hu-
 mani generis omnibus, nullo excepto, praeceptum: Crescite,
 multiplicamini, replete terram. Nihil obstat, DEVM sermonem
 tantum direxisse erga πρωτανθρωπος, dum omnes simul poste-
 ros in lumbis Adami eo adhuc tempore haerentes benedictio
 divina concernebat: Quare peccant, qui sine ratione profus
 connubia contemnunt, ansemq; praebent Haereticis, Saturnia-
 nis, Hydroparastatis, Marcionitis, Manichaeis, Eucratistis, Hierocitis, de
 quibus alibi, pluribus & forte iniquioribus convitiis dilacerandi
 statum conjugalem, nuptias Autore & Fautore DEO valde bo-
 nas damnandi. Implantavit natura omnibus affectum, deditq;
 propensionem appetendi sibi simile, quorum complexu pro-
 creentur individua. Nonne mortales obstricti vivunt, adjuvan-
 di publicam rem? nonne obligati, ut status sustentent? nonne,
 ut entheum mandatum observent? Affirmamus absque animo-
 rum fluctuatione quaesita: Jam vero nuptiis felicitati huma-
 nae consulitur, perennitas introducit, quod juxta D. GO-
 CKE.*

*ERN. GOCKELIUM de Europ. Reg. Cap. XXIV. § 18. p. 1068. quo
 loco varias Principum appellationes Autor consignavit.*

CKELIVM π) personarum seminarium, fundamentumq; Reipubl existant, quod honestas earum ex effatis, quibus CALOVIVS, LATHERVS, HILDEBRANDVS, IGNATIVS & sp. nuptias suo decori restitunt, maximo attendenda sit opere. Licet etiam extiterint, quibus impurum & immundum hocce vitae genus visum fuerit, pauci, iidemq; improbi conjugalem societatem haut evertent. Tolle de Ecclesia honorabile connubium, & eorum immaculatum, inquit BERNHARDVS apud D. MVSCVLVM, ε) non replet eam concubinaris, incestuosae, seminifluae, mollibus, masculorum concubitoribus, & omni deniq; genere immundorum? Respiciunt singulae societatum, spuris exemtis, regnorum, imperiorum, boni publici, urbium, civium &c. conservationem: Tendunt eo, metamque sibi praefixam habent, quo utilia, iucunda, honesta, ad minimum Φαρμακείας talia adipiscantur, sive praesens quoddam ac imminens infortunium devitent. Huiusmodi quoque bona a nostro statu exoptamus, quem prae caeteris necessarium dicitur, satis firmo concluso, a quo vis posse ob emolumentum inde progerminans matrimonium consummari. Quapropter nec Principem, caput & apicem subiectorum, excludimus, quoniam per matrimonia immortalitas & terrae suae, ditionibus, Nomini inducitur, & non exiguum parentes commodum nanciscuntur. Sane iniquum foret, detinere personas Regentes a nuptiis celebrandis, quippe quibus idem datum praeceptum, qui & curis impliciti, & dignitate alios antecellunt, civitatumque perpetuam providentiam gerunt. Relaxatur mens, exhilaratur animus Principis, qui in salutaribus administrationibus occupatus sui ipsius ferme obliviscitur, quando sociam fidam habet, quae vacuum & prospera & adversa communicet. Insigne felicitatis argumentum, possidere sociam, quae sese fortunae accommodet, ad nutum praesens sit, ac parem in obveniendis periculis se exhibeat. Per se manifestum, sive enim Principes, Reges, Duces &c. in V. T. gubernaculis adfidentes ponderemus, sive N. T. tempora perpendamus, a libera

ra
π) de Europ. Reg. Cap. II. pag. 228. S. 1. proem. it. ARNISAEI Doctr. Polit. Cap. III. p. m. 50.

ε) Vid. Ej. L. L. C. C. Theol. Tom. II. Loc. XI. Quaest. II. pag. 71.

ra Imperantium voluntate dependebat, utrum sibi Uxores quaerent. Petunt omnes, nisi unum & alterum eximas, animorum impulsu, magnaque cupidine ducti conjugia, quod, teste SENECA, *probitas, fidesque conjugis, mores, pudor placeant Maritis*: E. nec Princeps gloriae suae consulere & Reipubl. melius poterit, quam Illustrem ducendo Foeminam. Facit huc relictum PETRI MULLE-RI σ) *Jcti Clariss. consilium: Princeps vitam coelibem ne ducat: Non ignorans, ad omnes sibi subjectos istud prosperitatis Politicae instrumentum pertinere. Dabis fidem, quando jurgia, bella, clades, contentiones recolis, quales deficiente genuino Haerede ob successione in regno speratam suboriuntur. Secus judicandum, ubi Foeminae regunt: Hae si nuptiis abstineant, majorem in populum excrescere salutem opinantur Politici, quod totius regni propendeat dispendium, subjectio, turbas, disidia, mala pessima contrahantur. Evolvatur GOCKELIUS, τ) MULLERUS l. d. An Legatorum ministerio pacta consummentur, an ipse Princeps consensum quaerat res est una. De modo si interrogas, qui conubia pro firmis ac indissolubilibus censei debeant? Resp. interveniente Clero, i. e. Sacerdotali copulatione praecedente valere. Principes aequae ac subditi Christiani prius nuptias non ineant, quam Sacerdos iis benedixerit: Ita dignitas conjugii constabit, ita ordine & decenter in Ecclesia proceditur. Hoc pacto inter Principem & privatos nulla differentia obtinet, qualem tamen in solemnibus trina tribus festivis diebus denuncianda proclamatione deprehendes. Est nempe proclamatio, a Verbi Divini Ministro in Ecclesiae coetu peragenda, res per se indifferens, ac pro lubitu intermittitur: Sacerdotalis benedictio sive copula haut omittenda, quod ad matrimonii causam efficientem referatur, eo sensu, prout terminum STRATEMANNUS υ) explicuit: *Dicitur conjunctio Sacerdotalis causa efficiens matrimonii, non quod matrimonium in se efficienter constituat, sed quia concurrens efficienter ad matrimonii jam contracti consummationem, juxta leges, sive constitutiones Ecclesiasticas. Quam ob causam omnia cohabitatio ante copulationem facta pro fornicatione ha-**

B
 ben-
 σ) in Praef. Dom. Illustr. Cap. III. Post. I. pag. 40. τ) De Europ. Reg. Cap. II. §. 11. p. 235, 236. υ) Syn. Doctr. Oeconom. Cap. III. Can. IV. p. 42.

enda, φ) etiam FELWINGERUS, χ) non vulgari eruditione
 praeditus Vir, contrarium tueri annitatur, nisi forsitan asserta de
 Gentilium conjugii benedictione carentibus intellecta velit, de
 quibus vero vestigium non adparet. Conf. de antiquitate & deco-
 re *ιστολογίας* SCHELGVIGIUM, ψ) FELWINGERUM, ω) BEC-
 MANNUM, α) LYSERUM, β) SEB SCHMIDIUM, γ) GOCKE-
 LIUM δ) Neque *Rusi*, ε) *Persae*, ζ) copulationem negligunt. Po-
 strema propositionis verba adjecimus, ne quis putet, illicitum es-
 se, demortuo fatiſq; concesso conjugē in alterius amores consen-
 tire. Participes erroris leguntur *Montaniſtae*, *Tertullianus*, natura
 sua malas, improbandas, lascivas, famosas & illegitimas, g) *Secun-*
das nuptias statuentes, *vetustissimi Romani*, uno matrimonio con-
 tentam foeminaam pudicitiae corona honestantes; Hinc & *felix*, &
bene morata, & *pudica* praedicatur foemina, quae semel nubat, uti
Porcia dicebat; h) ex adverso impius in liberos Matre destitutos,
 qui rursus nubat, ac alius Uxoris lectum ambiat. Nos, esse non
 modo difficile, verum & periculosum, concludimus, rursus mari-
 tali sese fortunae credere. *Secundae nuptiae*, ait B. Dn. D. WAL-
 THERVS, i) *raro sunt secundae*, tum quia amor in conjugio secundo ve-
 misior esse solet, tum quia periculum contentioni metuumdum, si liberi ad-
 sint. Neque tamen iterata connubia omnibus in univ. sum pro-
 hibenda, cessante unius conjugii vita, cessat superstitis obligatio
 & fides. k) Dandum aliquid infirmitati, imbecillitati ac humanae
 debilitati: Audi Patres, EPIPHANIUM, AVGVSTINVM, & H. E.

RO-

φ) *Ejusd. Syn. Polit. Cap. II. p. m. 10.* χ) *Dissert. Polit. XIV. § 53. pag. 520. 521.*
 ψ) *in Exercit. Hist. Eccl. de Antiquitate Consecr. Nupt.* ω) *Dissert.*
Polit. XIV. § 52. pag. 520. α) *Medit. Polit. Cap. VII. §. VIII. p. 97.* β)
Syst. Theor. Exeget. Part. III. pag. 1770. & 1774. γ) *Comp. Theol. cap.*
XXVI. §. 49. p. 464 δ) *l. d. p. 237. & 260.* ε) *AD. OLEARII Moscov.*
und Pers. Reise Beschreibung L. III. Cap. IIX. pag. 213, 214. ζ) *O-*
LEARIVS l. d. L. V. Cap. XXII. p. 606. g) *HENN. ARNISAEL Doctr.*
Polit. Cap. III. p. 64. h) *MULLERI Praef. Dom. Illustr. Cap. IV. Fests.*
X. pag. 78. i) *Coll. Phil. Praef. MSC. Part. Spec. Sect. II. Cap. I. Can. I.*
RICHTERI Axiom. Oecon. LVII. p. 174. k) *OSLANDRI Comment.*
in Cap. XXV. Genes. VITRIARII Insti. I. N. & G. Lib. II. Cap. V. Qu.
XVI. p. 123. D. *BIRCHERODII Syn. LL. CC. Theol. Art. XXXVIII. Cap.*
II. p. 327.

RONYMYM, ingeniose differentes. l) Pater praeterea, ne connu-
biis h.l. on disputari, quae quinqvagesimo, utrisque viventibus
conjugibus, anno, repetuntur, & ex se concedenda sunt.

Θέσις II.

*Advertat interim Imperans, utrum naturae convenientius sit,
vitam agere coelibem, utrum connubiis jungi, ne forte ejusdem di-
gnitati aliquid detrahatur.*

Επιθεσις.

Enarrabimus ordine, quae in *Secris* continentur. Primum curam
gerat, sitne sibi convenientius, absque lecti locia degere? Prostant
non minus encomia status conjugalis, quam ipsius coelibatus.
Manet nihilo secius multis appetitus ad arripiendam vitam so-
litariam; illustremq. rem THOMAE KEMPISII m) verbis: *N'avez
familiarité avec aucune femme, mais en general recommendez à Dieu ou-
tes celles, qui sont vertueuses; souhaitez seulement d'être familier avec
Dieu & ses Anges, & évitez la connoissance des hommes.* Quae sunt Poe-
tae animorum relaxationem in secessu: Ita de se ipso fatetur HO-
RATIUS: n)

--- --- Me gelidum nemus,
Nympharumq. leves cum Satyris chori
Secernunt populo. --- ---

Habitant Musae nemora & montes, secundum JO. GERHAR-
DUM. o) Fugiunt Sapientes congressus, societatemq.; & ab homi-
num consuetudine remoti, nihil, nisi solitariam amant: Ita solitu-
dinem adamaverunt Sectarum, *Jonicae & Cartesianae* Autores,
THALETEM MILESIVM innuo, & RENATVM des CAR-
TES. Ast ad institutum: Laudabilis nobis videtur coelibatus, si
intra terminos consistat: Exigitur a coelibibus castitas, ne ii sibi jus esse
libere cum quolibet coeundi & vagandi putent, quia uxore carent. p) Is
adeoq. poenae & ignominia afficiendus haut est, more Romanorum,

B 2

1) D. MUSCULI LL. CC. Theol. T. II. Loc. XI. Quaest. II. pag. 75. m) Lib. I.
Chap. VIII. p. 19. Conf. & C. XVII. de la vie Monastique. II. C. XX. ej.
Libri, de l' amour de la solitude, & du silence. n) Lib. I. Carm. Od. I.
pag. 2. o) in Cent. Quaest. Polit. Dec. I. Quaest. III. pag. 18. p) D. A.
NAEI Etb. Christi. Lib. II. C. XIV. p. 205.

qui matrimonia abhorrentibus notam censoriam inurebant, more
Lycurgi, qui per urbem duci coelibes cum ignominiosa cantilena
 praecipiebat, more *Atheniensium*, qui coelibes mulieribus dederunt,
 ut virgis caedant, more *Spartanorum*, testante proœmio nostro.
Super nuptias est virginitas, ex *EPIPHANIO MUSCULUS* q; refert.
 Nec exemplis defituumur, e quibus cum *IGNATIO* r) vel sex e-
 ligere lubet: Vixerunt in castitate *Elias*, *Josua*, *Melchisedecus*, *Jere-*
mias, *Timotheus*, *Titus*. Commendandus Principibus coelibatus, qui
 suam impotentiam agnoscunt, qui praevia & naturae & affectu-
 um exploratione, sese hoc habere donum; persentiscunt: *Requiri-*
tur firmum propositum, scribit *B. D. LYSERVS*, s) *E. antequam illud*
suscipiatur, exploratio requiritur, an habeas donum; alias *Laqueum con-*
scientiae injicere potest. Evolvatur, n̄ grave fuerit, *LYSERI* § VII.
ej. mom. XIX. r) quo ex coelibatus requisitis vitæ solitariae dignitas
 innotescat. Deinde curam gerat Princeps, sitne melius *connubii*
jungi? Status matrimonialis uti venerationem meretur, ipseque
 Dominus sua praesentia ei benedixit; [alioqui nuptiis non inter-
 fuisset, neque ex desponsata nasci voluisset:] Ita opprobriis conju-
 gia lacerantes temerariis male agunt, concubinas tolerant, odi-
 umq; in se jure derivant, ita uxorem ducentes Dei mandata faci-
 unt, naturae perpetuitatem promovent. & Reip. vel capita, vel
 membra relinquunt. Nuptias uti per se sanctificatas esse fateor,
 ita dulcedinem secum vehunt egregiam, ceu recte quidam Poe-
 tarum, *THEOGNIDEM* hac in parte imitatus:

Dulce merum, dulcis conjux, mens conscientia recti,

Quid tribus his junctis dulcius esse potest?

Celebret igitur Princeps connubia, adeat torum immaculatum,
 conscendat thalamum, ne regio vel principatus Haerede careat:
 Speratur exinde, consentit *Moralista* noster, *Excellent. ROEHRENSÉE*,
 a) *Haeres paternarum virtutum & imperii, in quo duret memoria generis*
& familiae, & ab interitu vindicetur. Horum inprimis curam gerat,
 quo auctoritatem suam, quod ultimum, illibatam servet, ac existi-
 mationi, amoris, securitati nihil decedat.

4) in *LL. CC. Theolog. T. II. Cap. X. Qu. II. p. 68.* 1. *Cor. VII. v. 1 & 7. r)* epist.
VI ad Philad. p. m. 108. s) Syll. Tiber. Exeget. P. III. p. 1765. t) l. d. p.
1765. & 1766, u) de Connub. Illustr. §. IV.

ΘΕΣΙΣ III.

Quod si privatorum matrimonia delibet ato fieri debent, multo magis ratio status exigit, ut prudentiam adhibeat singularem in eis incundis Princeps.

ἘΠΙΘΕΣΙΣ.

Valet consequentia, quando privatis prudentia proficit, multo magis Principi: *Geminata licet cupiditas amor, omnia q̄, amans coecus sit in re amata, x) abstinendum potius ab impetu cæcos & insanos efficiente, primisque motibus resistendum, donec deliberraverimus:*

Nubere si qua vobis, quantumvis properabitis ambo,

Differ, habent parvæ commoda magna moræ.

Non deerunt equidem, qui plane negligendum matrimonium frudent, quo de ante non nihil, ac Poeta ad stipulatur:

Dic, precor, Uxorem qualem ducam? anne puellam?

Hæc fors in venit non satis apta mihi.

An Viduam? Dominam poterit quis ferre tonantem?

An Vtulam? toleret quis patienter animum?

Fœcundam? Fœcunda domum mihi prole gravabit:

An sterilem? sterilis non decus arbor habet.

An ditem? nihil est magis intolerabile ditæ:

An inopem? quid opis ferre valebit inops.

Pauciloquam? non me poterit recreare loquendam:

Verbosam? multæ res onerosa loquax.

Formosam? variis est subdita forma periculis:

Diformem? poenam ducere numquid amem?

Non igitur ducenda Uxor, cum maxime semper

Ducenti Uxor, in damna timenda sient.

Non, inquam, deerunt, qui cum Biante ad Quæst. *Utrum connubia instituenda?* Neg. respondebunt, dum, si pulchram ducas, communem, si turpem, poenam habeas. Veruntamen, res est factiva, propter abusum legitimus usus non tollendus: Cæteroquin tolle & vinum, quia inebriat, tolle religionem, quia schismata excrescunt,

S. Li.

x) MECHOPHIL Phil Parænes. Lib. V. Cap. IV. p. g. 613. LAELII BISCIONE
LAE Hor. Subsec. Tom. II. Lib. III. cap. I. p. 189.

S Literas, Philosophiam & animantia, quibus homo abutitur, tolle sapientiam, quod per plurimi modum nesciant. Jube modus, ne quid nimis. Nihil amores nec decus adferunt, nec virtutem. Η υπερβολή, κακόν. ή μυσότης, αγαθόν εστιν. γ) Sententia quasi ex tripode dicta:

Sit modus in rebus, sint certi denique fines,

Quos ultra, citraque nequit consistere rectum. 2)

Quid? quod allata positionem stabiliunt, non infringunt; modum tenere beati: Agamus itaque cuncta considerare, omnia moderate ad mensuram virtutum, ad dictamen & normam sanae rationis. Gaudet adhuc sua firmitudine adagium: *Festina lente*. Idcirco diu deliberandum, quod semel amplectendum connubium, cum variae circumstantiae difficultates. Primario privatus animadvertat, num sibi despondendam ad mortem usque amare, victum & amicum praebere, honesto, suaeque conditioni convenienti modo tractare velit, num vitam, mores, castitatem, probitatem & q.c. exploraverit. Deinde conjugem non aliat, quae suis fortunis officiat: Consultet secum Eruditus & Opifex, consultant Mercatores & divites & inopes, an rebus suis consulant, an expeditiones, an negotia aliis alia cum commodo expediantur: Consultent senes, an puella, an vidua sibi profit; Juvenes, dum interdum nubendo saluti temporali prospicere valent. Recolas sedulo. B. L. diversas sexus muliebris superioribus distichis recensitas species, resultabit inde, maximam requiri circumspectionem, providentissimamque curam, nec adeo Venerem proferatam conducere. Lugebit festinans accersitum sibi incommodum, praeteritosque desiderabit annos. Compertum non minus, quam verum, plerosque semel nubere; quilibet E. sollicitus sit, ne detrimentum capiat. Praeprimis videat Princeps, quae vacuum se societ: Ubi ultro fatemur, certis legibus prudentiam istam definiri a nostra tenuitate non posse, annotabimus interim pauca. Adsit praecipue pietas, virtutum βασις, adsit castitas, rara in sequeiori sexu: Advertat, ne sine Numinis auxilio, Deique imploratione, ineat conjugale pactum, ne brevi tempore exacto concordia, fides & amor evanescant, ne a primis
insti-

γ) ARISTOTELES in *Organico*, Cap. XI, *Categor.* p. 90, 2) HORATIUS *Lit.*
I. Serm. Satyr. I. v. 106. 107.

instituta degenerantem, ne corruptis, populoque exosis moribus
viventem feligar, ne contra Procerum, vel Optimatum, ut in Polo-
nia, Svecia, Anglia, ne contra summi consilii voluntatem, ut in Gal-
lia, uxorem accipiat, ne libertatem exuat, & in servitutem incidat:
Melius etenim, vim ac potestatem, quam solum nomen retinere
liber acis. Conjungat sibi Conjugem, quae foecunditate sua spem
faciat, fore, ut Imperium justum ex liberis adquirat Successorem:
Lubentes subnectimus CHRIST. FORSTNERI (aa) animadver-
siones: *Numerosa proles sui fidum aule ac dominationis, & munimen-
tum Regni bonis Autoribus, SVETONIO, TACITO dicitur: Contra
Principis orbitas contemnitur. Ibi certus Successor est, pravae aliorum
spes cohibentur. Indigna existimationi suae, ac auctoritati incon-
grua connubia respuat, ne subditis ansam subministret, spernendi
& fugillandi eam, quae ante vel paris, vel forte inferioris cum ipsis
conditionis erat: Errabat eandem ob causam ULDARICUS, qui
amore puellae cuiusdam rusticae captus, quam ad rivulum viderat lavan-
tem, dissuaderibus dicebat: Vel unia nocte haec puella erit Principissa.
bb) Affinitates legibus & divinis & naturalibus adversas respiciat,
quod DEUM Superiorem agnoscat, aliter de positivis & civilibus
affirmandum, quibus haut subiectus, sed supra leges est, & Dominus
legum. cc) Omitto dicere plura, cum passim in reliquis reliquae
cautiones emineant. Antequam vero thesin deseramus, de facili
fuerit, ad certio rem notitiam huius praelibatis, ostendere Posit.
connexionem, nim. a minori ad majus arguendo. Argumentum
rei valorem declarans sic concipiamus:*

Q privato ad promovendam & augendam felicitatem priva-
tam convenit, id multo magis Principi ad promotionem pu-
blicae felicitatis conveniet: Sed
Prudentia, circumspectio provida & deliberatio in contrahendis
connubiis ad promovendam suam felicitatem conveniunt priva-
to Ergo: De

aa) in Nor. Polit. ad CORNELIUM TACIT pag. 11. bb) MULIERI Prae-
fid. Dom. illustr. Cap. III. Posit. IV. pag. 47. cc) D. LIEBENTHALII.
Coll. Polit. Exercit. VIII. Quae. II. p. 213. D. GERHARDI Cent. Quae.
Polit. Dec. III. Quae. IV. p. 73. D. GOCKELII T. de Europ. Reg. Cap
XII § 8. pag. 630. 631.

Θέσις IV.

*Ita demum sibi, suaeque regioni optime prospiciet Princeps,
& Pater Patriae jure nuncupabitur.*

Ἐπίθεσις.

Deducemus porisma nostrum, quantum angustiae chartae spatium nobis permittit: Redigamus pro evidentia firmiore in compendium, quae antecedentibus thesibus paulo latius diximus. Adeoque contrahat Princeps connubia, neque tamen sine Sacerdotali copulatione; contrahat pro beneplacito suo iteratis ea vicibus; expendat suam naturam, an ad conjugalem vitam aptus: *Abstineat impotens a ducenda uxore; (repeto verba (dd) MULLE-RI.) Ejusmodi enim conjugia s. scandala praebere, crudelesq; exitus habere solent.* Non absque mentis deliberatione & providentia ineat connubia Princeps, dependet ab eo salus Reipublicae. dependet etiam interitus. Aestimandus pro capite, anima, columna, Praeside, & Patre Patriae, pro videat hinc, ut Patriae ac regioni prospiciat, ut elogia ex rei veritate, non secundum speciem, sibi tribuantur. Quod restat, *Dissert. Priorem VITI LUDOVICI de SECKENDORF (ee) ponderosa admonitione finimus: Nach dem der Landes-Heerr die vornehmste Person des ganzen Landes / und männiglich auf sein Thun und Leben die Augen wirft / große Herren auch mehrertheils vielen bösen Nachreden unterworfen / daß alle gute Vorsichtigkeiten / vielmehr und nothwendig bey Verheyrathung Fürstlicher Personen / und ihrem Ehestande in acht zu nehmen sind / ist kein Zweifel.*

*dd) Cap. III. Post. II. p. 41. Praef. Dom. Illustr. ee) Ej. Teutscher Fürsten-
Staat Part. II. Cap. VII. pag. 158. S. 26.*

TANTUM.

Wittenberg, Diss., 1702
(A-R)

ULB Halle

003 269 353

3

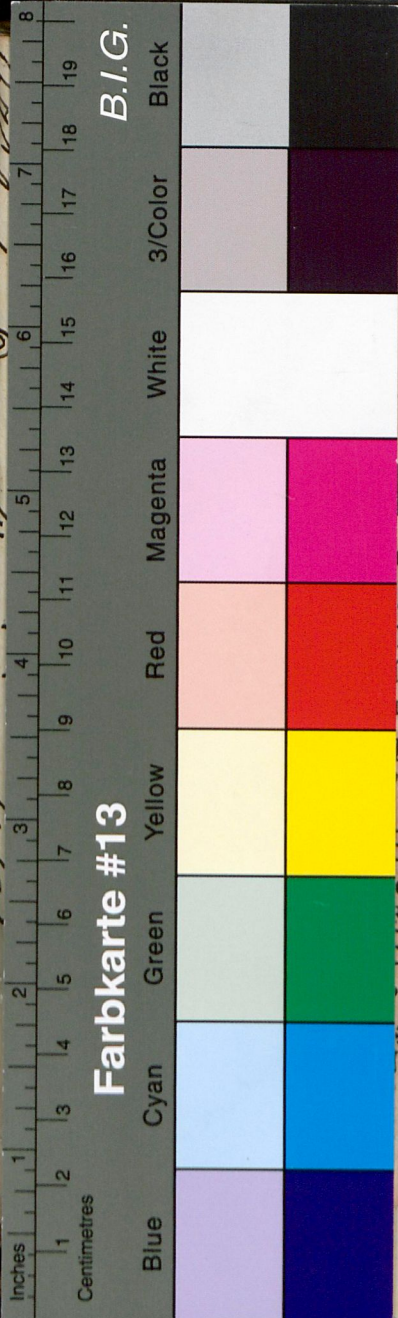

56.

1018

E UNIVERSITATIS
 NIFICENTISSIMO,
 O PRINCIPE AC DOMINO,
 1700
 598
 24
 1700 09
 DEDERICO AVGVSTO,
 MARVM FILIO, & ELECTOR.
 NICI HAEREDE &c.
 DE

nubiis

ncipum,

CITATIO PRIOR
 diem XVI. Sept.
 E. C. M DCCII.
 T E M B E R G A E
 tinis publice instituenda

PRAESIDE
 REDO VICTORE
 EHRINGIO,

ervefta-Anhalt
 RESPONDENTE
 RESSLERO, Luben. Luf.
 rio Collegii Veteris.

 I SCHVLZII, Acad. Typogr.

